

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 330
din 08 .04.2020

Dosar nr.: 405/2019

Petiția nr.: 3407/18.06.2019

Petentă:

Reclamate: Universitatea Babeș –Bolyai, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială

Obiect: discriminare în procesul educațional

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul părții reclamate

Universitatea Babeș –Bolyai, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială - Cluj – Napoca, str. Mihail Kogălniceanu nr. 1, județ Cluj

- Universitatea Babeș –Bolyai, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială – Bd. 21 Decembrie 1989 nr. 128, Cluj – Napoca, județ Cluj

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

Discriminarea pe criteriile vârstei și genului în cadrul procesului educațional universitar

III. Procedura de citare

4. În temeiul art. 20, alin.4, din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, prin intermediul adreselor nr. 3407/26.06.2019 și 3621/26.06.2019, a citat părțile pentru data 16.07.2019.

5. Prin intermediul aceluiași adrese, Colegiul director invocă din oficiu excepția necompetenței Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării pentru aspectele ce țin de respectarea prevederilor Legii 206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare și ale Legii nr. 319/2003 privind statutul personalului de cercetare-dezvoltare.

6. Procedura legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

7. Petenta, studentă a universității reclamate, în vârstă de 52 de ani la momentul depunerii

petiției, se consideră discriminată de profesoara de la seminarul disciplinei "Teorii și Metode în Asistența Socială" pe motive de vârstă și de gen, prin atitudinea arătată și modalitatea de apreciere a lucrării susținute de petentă la data de 07.06.2019.

8. Petenta susține că profesoara reclamată favorizează studenții de sex masculin și tineri.

9. Referitor la incidentul reclamat din 07.06.2019, petenta susține că profesoara a șicanat-o, fiind acuzată de aceasta că nu ar fi folosit termenii potriviți la susținerea lucrării. La solicitarea ulterioară pentru clarificarea legată de obiecțiile profesoarei, privind folosirea acelui termen, nu a primit răspuns.

10. În cuprinsul sesizării, petenta consideră că nota primită pentru evaluarea lucrării este subiectivă și aplicată în mod discriminatoriu, în condițiile în care deși tema purta denumirea de "interviu inițial" profesoara a acordat cel mai mare punctaj studenților care au tratat tema în mod complex, corespunzând pregătirii anului II universitar. Din aceste considerente, mulți studenți, în accepțiunea petentei, s-au simțit tratați injust de către profesoara reclamată.

11. În note suplimentare, petenta precizează că acest tratament din partea reclamatei este generat de sesizările pe care petenta le-a adresat universității, constituind un abuz de poziție exercitat de cadrul didactic.

12. Mai mult, petenta adaugă la sesizarea inițială un incident din 15.07.2019, reclamând că a solicitat o audiență la rectorul universității privind soluționarea solicitării unui loc în cămin și că nu a fost programată.

13. Pe lângă acestea, petenta susține că a mai fost depunctată la o altă disciplină și se arată nemulțumită de răspunsul primit din partea Comisiei de etică a universității reclamate, considerând că se continuă abuzul de putere exercitat de profesor.

14. În concluzie, petenta, cu dublă cetățenie română și americană, se arată șocată de modul în care este tratată, fiindu-i încălcate drepturile studențești de nenumărate ori, fiind o diferență față de modul cum se soluționează situațiile similare în S.U.A.

Susținerile reclamatului:

Universitatea Babeș –Bolyai, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială

15. În punctul de vedere depus de reclamată, înregistrat cu nr. 4024/12.07.2019, invocă excepția necompetenței Consiliului Național pentru aspectele ce țin de respectarea prevederilor Legii 206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare și ale Legii nr. 319/2003 privind statutul personalului de cercetare-dezvoltare.

16. Față de cele sesizate, reclamata susține că petenta a formulat nenumărate sesizări la diverse instituții ale statului și la nivelul universității, acestea fiind respinse ca nefondate.

17. Toate sesizările vizau nemulțumiri sau neînțelegeri ale reclamatei cu colegii, cu cadre didactice, personalul administrativ.

18. În niciuna dintre situațiile expuse de petentă făcute de-a lungul timpului nu a reieșit că ar fi discriminată, că ar fi existat un tratament discriminatoriu exercitat asupra petentei.

19. Petenta a fost înmatriculată în anul 2017 în regim bugetat, fără a se lua în calcul vârsta acesteia sau orice alt element care ar putea să o discrimineze.

20. Aceasta este nemulțumită de modalitatea în care au fost nesoluționate solicitările sale iar

profesoara a continuat acest lucru prin modul de evaluare și de notare a lucrării petentei.

21. Constant, petenta a determinat un climat tensionat în facultate, resimțit de cadre didactice și studenți deopotrivă.

22. Referitor la cele pe care petenta le-a sesizat C.N.C.D., reclamata consideră că nu a dovedit că faptele sunt de natură discriminatorie.

23. Acuzațiile pe care petenta le-a făcut la adresa profesoarei sunt nefondate deoarece activitatea acesteia a fost și este realizată în conformitate cu normele legale și de etică. Profesorul este liber în stabilirea modalității de examinare și a modului de evaluare, cu o informare prealabilă și detaliată a studenților cu privire la obiectivele și cerințele cursului, la modalitățile și perioadele de evaluare, așa cum este prevăzut în statutul studentului din universitatea reclamată.

24. Afirmațiile de tratament diferențiat în sensul în care sunt favorizați alți studenți în detrimentul acesteia pe criterii de vârstă nu pot fi susținute, profesorul având aceeași atitudine față de toți studenții. Remarcile și observațiile pe care un profesor le poate face unui student țin de natura actului educațional și vizează corectarea și îndrumarea pentru îmbunătățirea cunoștințelor sale.

25. Faptul că acel interviu a fost apreciat mai bine în cazul unei colege nu determină o situație discriminatorie, deoarece evaluarea este una obiectivă și urmărește punctele care au fost trasate încă de la momentul în care li s-a precizat ce anume trebuie să urmărească în interviul dat.

26. Față de aspectul că petentei i s-a refuzat programarea unei audiențe la rectoratul universității, reclamatul susține că audiența a avut loc dar la o altă dată ca cea programată inițial, din cauza programului foarte încărcat al rectorului. Pe durata audienței, discuția a fost sub formă de monolog, petenta neavând deschiderea de a se găsi o soluție comună, din aceste considerente, reclamata constată o atitudine de rea-credință din partea petentei.

27. Reclamatul, în punctul său de vedere, înregistrat cu nr. 4065/15.07.2019, consideră că acuzațiile nu întrunesc condițiile de constituire a faptei de discriminare.

28. Relația dintre petentă și reclamată au fost aferente disciplinei "Teorii și Metode în Asistență Socială".

29. În data 07.06.2019, data la care petenta face referire în sesizare, o parte dintre studentă au prezentat o temă finală aferentă seminarului, constând în prezentarea unui interviu realizat de către studenți, specific etapei de evaluare inițială în munca cu clienții de servicii de asistență socială. Cerințele și modul de notare au fost transmise studenților anterior prezentării temei, de asemenea studenții au fost notați la seminar în urma prezentării temei, în acord cu cerințele și modul de notare anunțat anterior.

30. Petenta a prezentat tema realizată și a fost notată corespunzător, urmărind abilitățile și deprinderile asistentului social utilizate de studentă în efectuarea temei (de exemplu identificarea și reflectarea corectă a sentimentelor și emoțiile interviematului, folosirea adecvată a întrebărilor, formularea de răspuns empatic etc.).

31. Explicațiile privind calitatea temei realizate și prezentate la seminar au fost oferite petentei

într-un mod adecvat, cu accent pe evidențierea aspectelor pozitive și cele care necesită îmbunătățire.

32. Explicațiile oferite au fost referitoare la tema realizată de petentă, exclusiv la structura și conținutul temei realizate de către aceasta, modul în care au fost utilizate abilitățile și deprinderile de intervievare, dificultăți și soluții în raport cu acestea.

33. În data de 09.07.2019, reclamata a fost audiată de către Comisia de Etică a Universității ca răspuns la sesizarea petentei. În urma audierii și analizării sesizării, Comisia de Etică a decis că nu se poate reține nicio încălcare a eticii, iar sesizarea depusă de către petenta studentă se încadrează la art. 6 lit. e) din Codul de Etică și Deontologie Profesională a Universității, fiind o încălcare a libertății academice, reglementată la art. 3-6: "afirmații defăimătoare la adresa altor membri ai comunității universitare".

34. Reclamata precizează că pe parcursul semestrului petenta a participat la discuții în cadrul seminariilor, a avut întâlniri în regim de consultații pentru întrebări suplimentare, asupra modului în care cadrul didactic se aștepta la realizarea temelor etc.

35. Reclamata susține că activitatea sa profesională este în conformitate cu normele legale și de etică iar profesorul este liber în stabilirea modalității de examinare și de evaluare, cu o informare prealabilă a studenților.

36. Reclamata precizează că activitatea sa profesională din ultimii 10 ani a vizat și deplasări pe teren și de cercetare asupra grupurilor dezavantajate, în special romi iar în perioada 2007-2008 a coordonat un serviciu de îngrijire la domiciliu care a avut ca beneficiari persoanele vârstnice. În niciunul din contextele profesionale menționate nu au existat suspiciuni sau învinuiri de discriminare față de activitatea acesteia cu grupurile vulnerabile menționate.

37. Cu privire la activitatea academică, reclamata precizează că deține calitatea de titular al cursului pentru disciplina "Probleme sociale, disciplină care include ca unități de studiu Ș Diviziuni sociale și discriminare. Situația etnicilor romi din România; Situația Vârstnicilor din România.

V. Motivele de fapt și de drept

38. Pe cale de excepție, în conformitate cu prevederile art. 63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor publicată în M.Of. nr. 348 din 6 mai 2008 potrivit căroră, „(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției”, Colegiul urmează să analizeze excepția necompetenței Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, din considerentele pentru care o parte din aspectele sesizate în petiție sunt de competența instanțelor de judecată și a Comisiei de Etică a Universității reclamate. Colegiul director urmează să admită excepția necompetenței Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării pentru aspectele ce țin de respectarea prevederilor Legii 206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare și ale Legii nr. 319/2003 privind statutul personalului de cercetare-dezvoltare.

39. Pe fond, în strânsă legătură cu obiectul petiției și incidența acestuia la prevederile O.G. nr. 137/2000 republicată, cu modificările și completările ulterioare, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin. 1 din O.G. 137/2000.

40. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile, dar care sunt tratate în mod diferit pe baza apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior.

41. Prin urmare, Colegiul Director reține că, pentru ca o faptă să fie calificată drept faptă de discriminare, trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

42. a) Existența unui tratament diferențiat aplicat în situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile.

43. b) Existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare.

44. c) Tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege.

45. Sub aspectul incidenței prevederilor art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată, relativ la definiția discriminării, Colegiul precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță trebuie să fie corelat cu apartenența lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, respectiv art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, republicată. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis.

46. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Ori, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai în baza apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art. 2 al Ordonanței 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri etc.) invocat de petentă constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate.

47. În speța de față, Colegiul director constată că petenta reclamă faptul că este discriminată pe baza vârstei și a genului de către profesorul său la aprecierea lucrării sale și pentru că i s-a refuzat o audiență la rectorul universității pentru a i se soluționa problema atribuirii unui loc în căminul studentesc.

48. În fapt, petenta se consideră defavorizată, profesorul său preferând studenți de sex masculin și tineri. Din aceste considerente, aceasta se confruntă cu un comportament negativ din partea profesorului. Mai mult, lucrarea acesteia nu a fost apreciată. Ulterior, a mai existat încă un profesor care a depunctat-o la o altă disciplină iar solicitarea de aprobare

a unei audiențe la conducerea universității la care urmează forma de învățământ i-a fost refuzată. Pe lângă criteriile indicate inițial, aceasta consideră că tratamentul resimțit la adresa sa, ca fiind advers, este generat de numeroasele sesizări formulate de aceasta.

49. Trebuie subliniat faptul că în sarcina petentului cade obligația de a proba săvârșirea unor fapte de discriminare, fapte probate la nivel de certitudine.

50. În raport de susținerile părților și înscrisurile depuse la dosar de către părți, Colegiul director este de opinie că nu există legătură de cauzalitate între criteriile indicate de petentă și faptele sesizate. Mai mult, față de cele sesizate, Comisia de etică a Universității a analizat activitatea profesională a profesorului și comportamentul acestuia, neconstatând abateri.

51. Totodată, în prezenta speță, nu pot fi reținute mijloace probatorii de natură a reține prezumția săvârșirii unei fapte de discriminare împotriva petentei.

52. Mai mult, profesorul reclamat a prezentat modalitatea de evaluare a lucrării în prealabil.

53. Totodată, referitor la acuzațiile petentei privind neaprobarea audienței de către Conducerea universității reclamate, Colegiul director constată că nu se poate reține că faptele imputate în sarcina părții reclamate au fost determinate de criteriile invocate, petenta fiind reprogramată într-o altă zi față de cea programată inițial, deoarece programul rectorului din ziua respectivă a fost foarte încărcat. Astfel, petentei i s-a aprobat audiența solicitată, neexistând un drept încălcat față de aceasta.

54. Privind aspectele invocate de petent, Colegiul director constată că nu se întrunesc condițiile necesare pentru a ne afla în situația unei fapte de discriminare, așa cum este prevăzută de prevederile O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admitere excepție necompetență Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării pentru aspectele ce țin de respectarea prevederilor Legii 206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare și ale Legii nr. 319/2003 privind statutul personalului de cercetare-dezvoltare.
2. Nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare. (Lipsă legătură de cauzalitate între criteriile invocate și faptele sesizate; Nu există drept încălcat)
3. O copie a hotărârii se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: -

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita:

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări online din data de 08.04.2020 au fost:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DINCĂ ILIE – Membru, GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, JURA CRISTIAN – Membru, LAZĂR MARIA – Membru, SANDU VERONICA TATIANA - Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui C.N.C.D. nr. 138 din 24.03.2020.

**ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte C.N.C.D.**

**Data redactării: 13.04.2020
M.L./A.B.**

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.